

**Skildring
av Inglinge hög**
Återutgivning av text från 1871

**En gratis e-bok från
e-boksforlaget.se**

Skildring av Inglinge hög
– Återutgivning av text från 1871

av Gustaf Brandelius

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-257-2

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om det unika stenklott som pryder Inglinge hög i Småland.

Det här stenklottet ligger på en gravhög och bildar en tron tillsammans med en rest sten. Texten ger dig beskrivningar av både klotet och högen samt flera teorier om deras ålder och funktion.

Den här texten publicerades 1871 i den svenska tidskriften "Svea Folk-kalender". Texten skrevs av författaren Per Emanuel Bergstrand (1834–1890).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se i december 2016.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Skildring av Inglinge hög år 1871

Den här texten publicerades ursprungligen år 1871 i tidskriften "Svea. Folk-kalender för 1871" med rubriken "Inglinge Hög, ett fornminne i Småland, af BIAS. Med 2:ne illustrationer". Texten publicerades under signaturen "Bias" (1834-1890).

»Tänk uppå den förra tiden allt här till och betrakta hvad Herren gjort hafver med de gamle fäder».

5 MOSEBOK, KAP. 32, V. 7.

Vid Ingelstads gästgifvaregård, 1½ mil från Wexiö, ligger det fornminne, hvaraf här meddelas en afbildning efter en teckning af professor Malmström. Själfva grafhögen är en af de störste och vackraste, och utsigten från dess topp är vidsträckt och härlig. På högens spets står en toppsten, hvilken är 7 fot hög, 6 fot bred vid basen och 2 fot vid toppen men endast omkring 8 tum tjock och med så släta sidor att de se ut att vara huggna.

Minnesmärkets största märkvärdighet är dock den lilla låga sten, som å teckningen synes vid toppstenens fot, och som ger det hela utseende af en stol med hög rygg. Denna sten är flerstädes afbildad klotrund, men den är en afplattad sfer hvars vågräta diameter är 25 tum och hvars höjd är blott 15 tum. Denna form gör stenen också mer lämplig till sittplats, och om ett fruntimmer skulle beskrifva honom, skulle hon troligen säga att han vore en kudde eller en dyna af granit.

Men liksom hvarje annan finare dyna är ofvantill försedd med sydda eller virkade ornament, så har ock stenkudden på Inglinge hög sina ornament, vid hvilkas anbringande man också begagnat stål fastän ej i form af sy- eller virknål utan i en något gröfre form af mejsel.

Med sådan nål får man en söm som håller i årtusenden. Den afbildas här efter tre teckningar ur Mandelgrens samlingar, hvilka teckningar äro under olika tider gjorda af Nordenberg, Mandelgren och Egron Lundgren. De öfverensstämma sins emellan temligen nära och afvika icke mycket från teckningen i Dahlbergs Svecia. Ytterst ser man en ring af dubbelspiraler. Sådana graverade man här i Sverige i brons för kanske tre tusen år sedan och äfven under första kristna tiden samt ännu i våra dagar. De tre-uddiga eller tre-flikiga ornamenten innanför dubbelspiralen torde kanske kunna hänföras till den första kristna tiden, kanske ända till 1100-talet. Till samma tid kan måhända korset med ringarne i midten hänföras, men detta motiv finnes också talrikt på hållristningar från brons- eller kanske från stenåldern.

Antagligen äro dock alla ornamenten gjorda samtidigt, och en profan kan våga en gissning, hvilken kanske en vetenskapsman skulle vara för försiktig att uttala, att ritningen förskrifver sig från öfver-

gångstiden mellan kristendom och hedendom, kanske från 1000-talet.

Hvad kan väl minnes-märket vara annat än en konungatron? Det torde vara ensamt i sitt slag i Skandinavien och kanske i hela världen.

Äldre än tronen är dock antagligen själfva högen, hvilken väl ej kan vara annat än en kanske i tidernas lopp sammansjunknen ättehögen efter någon förnämlig man. Sagan talar om en konung Inge af Inglinga-ätten, hvilken här haft kungsgård och blifvit satt i hög. Historien känner intet om Inglinge hög, och endast den i Wärends gamla häfder forskande Hyltén-Cavallius omtalar att man ända inpå 1500-talet har efter hednisk sed hållit ting på Inglinge hög under bar himmel. Under svenska fornminnesföreningens besök på stället sommaren 1870 hörde jag en sägen att Nils Dacke skulle ha hållit stämman därstädes med Virdarne. Detta har jag dock ej funnit bekräftadt af historiska arbeten, och icke ens doktor Sylvander, som i sjetten, nyligen utkomna delen af sitt klassiska verk, "Kalmar stads historia" behandlat Dackefejden efter hitills obegagnade eller okända urkunder, nämner något därom.

Det sista minnet af Inglinge kungshög, af den gamla wirda-tronen, är från våra dagar. Vid svenska fornminnesföreningens första landsortsmöte i Wexiö den 1—3 Juli 1870 skänkte högens egare, major Cervin, densamme till föreningen, hvars närvarande medlemmar därefter på stället togo den högtidligt i besittning jämte kringliggande smärre ättehögar och skepps-former.

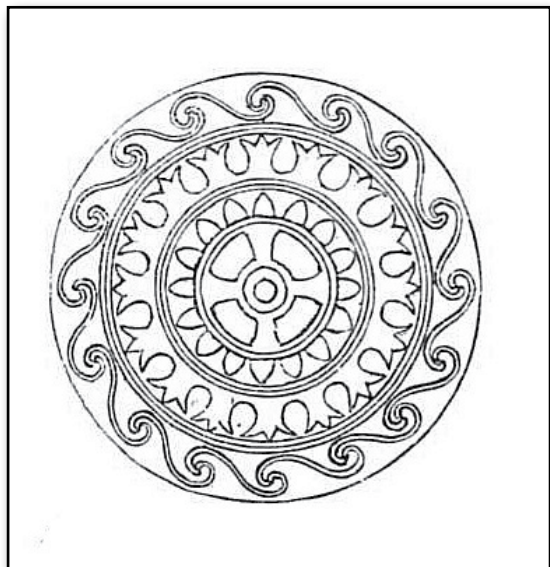
Svenska Fornminnes-föreningen blef altså innehafvare af en ledig tron. Tre lediga troner, en kunglig i Madrid, en kejsarlig i Paris och en påflig i Rom göra för närvarande mycket bryderi, hvilket kunde undvikas, om man efter major Cervins föredöme lärde sig att i de

respektive landen inse nyttan af och ändamålet med fornminnesföreningar.

Bias.

*Inglinge Hög.
Ett fornminne i Småland, tillhörigt Svenska Fornminnesföreningen.*

Viktiga ord och personer

Bias.

Bergstrand, Per Emanuel.

[1834–1890] Svensk lantmätare och författare. Skrev flera uppmärksammade reseskildringar, bland annat "Resanteckningar från Polen, Tyskland och Schweiz" (1874) och "Stockholm-Konstantinopel" (1883).

Cervin, Salomon Fredrik.

[1817–1888] Militär och godsägare. Drev Ingelstads säteri i Småland. Är i dag mest känd för att ha skyddat området kring fornminnet Inglinge hög.

Dacke, Nils.

[ca 1510–1543]. Svensk bonde och upprorsledare. Var ledare för upproret Dackefejden 1542–1543 och avled i striderna mot kungens trupper.

Dahlberg, Erik.

[1625–1703] Svensk arkitekt, militär och politiker. Är mest känd för sitt historiska verk "Suecia antiqua et hodierna".

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Hyltén-Cavallius, Gunnar Olof.

[1818–1889] Svensk diplomat, arkeolog och folklivsforskare. Grundade Sveriges första museum på landsorten, Smålands museum. Mest känd för sin bok "Wärend och Wirdarne. Försök i svensk ethnologi" från 1863-1868.

Lundgren, Egon.

[1815–1875] Svensk författare och konstnär. Betraktas av många som den svenska akvarellkonstens fader.

Mandelgren, Nils Månsson.

[1813–1899] Svensk konstnär, konsthistoriker och arkeolog. Är mest känd för sitt arbete med att dokumentera Sveriges kyrkor.

Malmström, Bernhard Elis.

[1816-1865] Svensk författare och akademiker. Var professor i både estetik, litteratur och konsthistoria vid Uppsala Universitet. Var ledamot i Svenska Akademien från 1849 (stol 13).

Mil.

Längdmått. En svensk mil var 10 688 meter när den här texten skrevs.

Nordenberg, Bengt.

[1822–1902] Svensk konstnär. Är mest känd för målningar som visar folklivet i Skåne, Dalarna och Blekinge.

Sylvander, Gustaf Volmar.

[1816–1882] Svensk pedagog och historiker. Är mest känd för sina undersökningar av Birkenäs utanför Kalmar och sina böcker ”Kalmar slotts och stads historia” (1864-1874) och ”Borgholms slotts historia” (1877).

Tum.

Längdmått. En tum motsvarar 29,7 mm.

Virdar.

Äldre beteckning på befolkningen i Varend.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)